

EDITORIAL

LA GARBINADA A L'ABAST DE TOTHOM

Donada la bona acollida que té aquesta publicació entre els vilatans d'Almatret i amb la intenció de difondre-la encara més, els qui fem La Garbinada ens hem plantejat a partir del proper número d'enviar-la, si així ho demanen, a les persones que resideixen fora i que esporàdicament passin uns dies al poble (vacances d'estiu, Nadal, Setmana Santa...).

Per a rebre La Garbinada a casa sols caldrà sol·licitar-ho per correu ordinari, correu electrònic o telèfon a l'Ajuntament d'Almatret C/ Major nº2 Almatret 25187, al Telf. 973 13 80 13 o:

ajuntament@almatret.ddl.net

O bé comunicar-ho a algun membre de la redacció de la revista.

LES MOSQUES

La vida dels insectes està plena de curiositats i fets sorprenents que, tot i ser coneguts i quotidians, mai no poden deixar d'astorar-nos: el disseny perfecte i bonic de les ales de les papallones, l'organització social de les formigues, la complicada metamorfosi de les "caparretes", el perfecte camuflatge de les *mantis*.

Fins i tot les vulgars mosques casolanes (en llatí *Musca domestica*) ens poden impressionar en varis aspectes de la seva vida i en particular, per la seva capacitat de multiplicar-se. Les mosques presenten metamorfosi complexa, és a dir, primer són ou, després cuc (larva), més endavant capoll (crisàlida) i finalment, mosques com les coneixem a l'estiu, quan empipen al capvespre.

A l'hivern les mosques sobreviuen en forma d'ou o crisàlida, amagades als munts de deixalles, als femers, al terra o en qualsevol esquerdada abrigada. Els ous serveixen d'aliment a multitud d'animalons i són molt sensibles al fred i en conseqüència pocs sobreviuen en les condicions dels nostres hiverns.

Les crisàlides estan més protegides per una escorça quitinosa, tot i que molts capells són plat principal de petits mamífers i llar de paràsits. Respecte al fred són més resistent que els ouets: encara que una temperatura de -7° perllongada durant 3 hores les mata, l'escalfor de la terra, o la de la fermentació de les escombraries i fems en els què es troben, o bé el fet d'amagar-se prop de locals habitats, en salva moltes.

Si l'hivern és suau, amb els primers dies tebis de la primavera, surten de la crisàlida les primeres mosques, les més matineres, normalment aquelles a les que la sort els va reservar el cau més abrigadet i discret. Les mosques adultes poden arribar a viure fins a tres mesos i durant aquest temps, si no falta aliment i cap depredador ho impedeix, pondre quasi un miler d'ous.

Afortunadament els ocells insectívors, les gelades tardanes i les malalties (que també en tenen) no les deixen reproduir al màxim del seu potencial. Per altra banda, els ous de la mosca, com ja hem dit, són una gormanderia per molts depredadors i molts ous i larves acaben com aliment d'altres insectes, de llangardaixos, d'ocells i de ratolins.

Amb totes aquestes pèrdues es calcula que només 60 dels ous que va pondre la mosca matinera de març, arribaran a adults. Sembla que sigui poc, però a l'abril tindrem a 30 mosques femelles menjant i ponent ous. Al maig, seguint aquesta lògica, les mosques seran 1800 i d'elles 900 femelles ponent ous per tot arreu. Al juny, 54.000 mosques besnètes de la mosqueta del març ens començaran a empipar i 27.000 seran femelles ponedores d'ous. I quan el sol de juliol ens convidarà a les piscines, ens voltaran les 1.620.000 mosques rebesnètes de la mosca matinera de la

En aquest exemplar :

Les mosques

L'Ajuntament informa

La gent opina

Salut, altres notícies i curiositats...

primavera. Explicat així podria ser l'argument d'una pel·lícula de terror: "La invasió de les mosques". Per fortuna no sempre resulta tan matemàtic tot i que aquests números ens poden donar idea de la capacitat reproductiva d'aquesta espècie tan molesta. Vet aquí la importància de lluitar contra les mosques de primavera, quan encara tot just ens les trobem, quan no ens empipen. Cada mosca que matem al març ens estalvia de matar 1.620.000 mosques al juliol.

Perquè d'altra banda, matar mosques no és gens fàcil. Durant les últimes dècades, l'ús indiscriminat d'insecticides ens ha seleccionat les

més resistent als seus efectes, de tal manera que les dosis que avui c utilitzem contra elles, poden arribar a ser tòxiques pels humans i el medi. C afegir a la química una considerable dosi de prudència i enginy si volem que

[Continua a la pàgina següent.]

Altar Major. Església Parroquial d'Almatret. 1940.
Fons: Arxiu històric-gràfic d'Almatret